

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΜΙΛΕΝΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ
Β1 ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής

Αθήνα, 13/11/2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς:

- τον Υπουργό Εσωτερικών, κ. Θεόδωρο Λιβάνιο
- τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Κωνσταντίνο Τσιάρα

Θέμα: «Συστήμα Σήμανσης και Καταγραφής των ζώων συντροφιάς»

Με τον ν.4039/2012, ο οποίος υπήρξε προϊόν μακράς διαβούλευσης και ανοιχτού διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών και τους αρμόδιους φορείς, η χώρα μας απέκτησε κεντρική Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ).

Είναι γνωστό ότι η ευρεία εφαρμογή Συστήματος Σήμανσης και Καταγραφής των ζώων συντροφιάς έχει σαν αποτέλεσμα την υποστήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας, με την διευκόλυνση της απόδειξης της ιδιοκτησίας ενός ζώου, βελτιώνει το ποσοστό επιτυχίας της επανένωσης χαμένων σκύλων με τους ιδιοκτήτες τους, επιτρέπει την ιχνηλασιμότητα των ζώων στην εμπορική εκτροφή και πώληση ζώων, ενθαρρύνει συμπεριφορές υπεύθυνης ιδιοκτησίας και παρέχει αποτελεσματική υποστήριξη στα προγράμματα Υγείας των Ζώων (π.χ. παρακολούθηση υποχρεωτικού εμβολιασμού για τη λύσσα και διασφάλιση ιχνηλασιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 7.7.14. των νέων οδηγιών του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων).

Η Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση (ΔΗΒ) καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) κατέστη πλήρως λειτουργική, ήδη από το έτος 2015, προς την κατεύθυνση της προστασίας των ζώων και στην υλοποίηση των κατευθυντήριων οδηγιών του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων, καθώς αποτέλεσε συστατικό στοιχείο των προγραμμάτων παρακολούθησης των προγραμμάτων ζωοανθρωπονόσων που σχετίζονται με τα ζώα συντροφιάς και ιδίως της λύσσας και κρίσιμο στοιχείο για τον έλεγχο της

εμβολιακής κατάστασης των αδεσπότεων ζώων που στην Ελλάδα γνωρίζουμε ότι πολλά επανατοποθετούνται ή τοποθετούνται και ζουν ελεύθερα στο περιβάλλον.

Ακόμα, με την ΔΗΒ υλοποιούνταν δύο από τα σημαντικότερα στοιχεία του νομοθετικού πλαισίου που πρέπει να υποστηρίζει, σύμφωνα με τις νέες οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (άρθρο 7.7.9), κάθε Πρόγραμμα Διαχείρισης του Πληθυσμού των Ζώων Συντροφιάς: α) η σήμανση και η καταγραφή των σκύλων και των γατών σε κεντρική βάση δεδομένων που διαχειριζόταν η κτηνιατρική υπηρεσία του Υπ.Α.Α.Τ που είναι η κεντρική αρμόδια αρχή για την υγεία και την ευζωία των ζώων και β) η ιχνηλασιμότητά τους και η παρακολούθηση των προληπτικών μέτρων (καθεστώς εμβολιακής κάλυψης) δεσποζόμενων και αδέσποτων σκύλων και γατών στο πλαίσιο των προγραμμάτων καταπολέμησης της λύσσας και άλλων ζωοανθρωπονόσων για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας,

Η Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση χρησιμοποιήθηκε ως σημαντικό εποπτικό εργαλείο από τους επισήμους Κτηνιάτρους των Περιφερειών και των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας (ανάπτυξη εποπτικής εφαρμογής «BackOffice» που σήμερα είναι ανενεργή) για την παρακολούθηση του εμπορίου και για την τεκμηρίωση των απαραίτητων πληροφοριών προκειμένου να διασφαλίζεται η εγκυρότητα της υγειονομικής πιστοποίησης κατά τις ενδοενοσιακές μετακινήσεις και τις εξαγωγές των ζώων συντροφιάς. Από τα στοιχεία της βάσης του Υπ. Α.Α.Τ ήταν δυνατή η διασταύρωση των στοιχείων ταυτότητας προκειμένου να γίνει μετακίνηση ζώου συντροφιάς εντός και εκτός ευρωπαϊκού εδάφους μέσω της εφαρμογής της Ε.Ε. TRACES. Με βάση την Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους Υπ.Α.Α.Τ. αναπτύχθηκε η ψηφιακή υπηρεσία παρακολούθησης της διαχείρισης των αδεσπότεων ζώων από τους Δήμους, ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος και να διασφαλίζεται ότι τα χρήματα που κατανέμονται στους Δήμους διατίθενται για επιλέξιμες δράσεις διαχείρισής τους και όχι για ρουσφέτια σε ιδιοκτήτες δεσποζόμενων ζώων.

Επιπλέον, μέσω της ψηφιακής υπηρεσίας παρακολούθησης της διαχείρισης των αδέσποτων ζώων από τους Δήμους, δόθηκε πρόσβαση στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση καταγραφής ζώων συντροφιάς σε εξουσιοδοτημένους αρμόδιους χρήστες των περισσότερων Δήμων της Χώρας. Η εξέλιξη αυτή ήταν σημαντική για τον περιορισμό των αδέσποτων, αφού διευκολύνθηκε η επανένωση χαμένων ζώων με τους ιδιοκτήτες τους. Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι οι υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ ανέπτυξαν εφαρμογή «web-service», με αποτέλεσμα αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, όπως η Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.), να διασυνδεθούν με τη ΔΗΒ καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους για τον έλεγχο και τη βεβαίωση παραβάσεων σχετικά με την ισχύουσα νομοθεσία για την υγεία και την προστασία των ζώων συντροφιάς. Η βάση σχεδιάστηκε από τους

κτηνιάτρους της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής ώστε να περιλαμβάνει τις πληροφορίες και να καλύπτει τις ανάγκες των διαφόρων κτηνιατρικών δράσεων και προγραμμάτων των διαφορετικών Τμημάτων και Διευθύνσεών της, που υλοποιούν διαφορετικά πεδία της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας και προς αυτή την κατεύθυνσή προγραμματιζόταν η ανάπτυξη μητρώου καταφυγίων και ενδιαιτημάτων, η καταγραφή των εγκεκριμένων εκτροφών καθώς και εθελοντικής αιμοδοσίας ζώων συντροφιάς και οποιαδήποτε αρχή μπορούσε με μια απλή διαδικασία να αποκτήσει πλήρη πρόσβαση στην ΔΗΒ καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους για την άσκηση των δικών της αρμοδιοτήτων με την διασύνδεσή της μέσω «web-service» του ΥΠΑΑΤ, ενώ παράλληλα οι Ψηφιακές Υπηρεσίες της ΔΗΒ των Ζώων Συντροφιάς ήταν ήδη αναρτημένες στην Ψηφιακή Πύλη του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (gov.gr).

Η συνεισφορά της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης για την καταγραφή των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, για την προστασία των ζώων αποτυπώθηκε ακόμα με σαφήνεια στην με **αριθμό 2073/2017 απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας**. Σύμφωνα με την απόφαση **«...η νέα Διαδικτυακή Βάση έχει καταστεί πλήρως λειτουργική από 18.8.2015, ο δε σχεδιασμός της, που προβλέπει σύστημα λογικών ελέγχων για κάθε καταχωρούμενη πληροφορία: (α) επιτρέπει τη χρήση της από όλα τα πρόσωπα τα οποία ως «φορείς εκτέλεσης της σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους» έχουν τη δυνατότητα προσβάσεως σε αυτήν, (β) διασφαλίζει την ακεραιότητα της πληροφορίας, καθόσον καθίσταται υποχρεωτική η συμπλήρωση όλων των απαραίτητων πεδίων πριν από την ηλεκτρονική υποβολή οποιουδήποτε αιτήματος καταχωρίσεως, (γ) απαιτεί την εισαγωγή παραμετροποιημένων δεδομένων (πχ είδος ζώου, φύλο, φυλή, είδος τριχώματος) για την καταγραφή με ενιαίο τρόπο των ζώων και την αποφυγή καταχωρίσεως σφαλμάτων ή υποκειμενικών εκτιμήσεων, (δ) διασφαλίζει την απαραίτητη αμφίδρομη αντιστοίχιση μεταξύ ζώου και ιδιοκτήτη και (ε) επιτρέπει τη δυνατότητα εμπλουτισμού με πεδία που σχετίζονται με υγειονομικές πληροφορίες κατά τη διαχείριση νοσημάτων των ζώων και ζωοανθρωπονοσογόνων παραγόντων, όταν τούτο κρίνεται σκόπιμο από τις καθ' ύλην αρμόδιες αρχές. Με τον τρόπο αυτό «εξασφαλίζεται η ιχνηλασιμότητα κάθε ζώου και η αντιστοίχιση με τα ατομικά στοιχεία συγκεκριμένου ιδιοκτήτη», ώστε να περιορισθεί το φαινόμενο της εγκαταλείψεως δεσποζόμενων ζώων, καθίσταται ευχερέστερη η εκτέλεση προγραμμάτων περισυλλογής και διαχειρίσεως αδέσποτων ζώων και δημιουργείται ένα σημαντικό εποπτικό εργαλείο, για τον σχεδιασμό και τη διαχείριση από τις αρμόδιες αρχές προγραμμάτων ελέγχου και αντιμετώπισης σημαντικών ζωοανθρωπονοσογόνων παραγόντων, επικίνδυνων για τη δημόσια υγεία. Ενόψει των ανωτέρω, η επιλογή του νομοθέτη να αναθέσει την τήρηση και διαχείριση της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης στο Υπουργείο Αγροτικής**

Ανάπτυξης και Τροφίμων και όχι στον αιτούντα Πανελλήνιο Κτηνιατρικό Σύλλογο ουδόλως αντίκειται στο Σύνταγμα, όπως αβασίμως προβάλλεται, και είναι απορριπτέοι όλοι οι ανωτέρω λόγοι, καθώς και η αίτηση ακυρώσεως στο σύνολό της.».

Τους λάθος χειρισμούς της Κυβέρνησης στο συγκριμένο θέμα θέτει και το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος που με την από 8.1.2024 ανακοίνωση του αναφέρει τα εξής: 1) Είναι λάθος η μεταφορά αρμοδιοτήτων που σχετίζονται με τα Ζώα Συντροφιάς (Ζ.Σ.) από το ΥΠ.Α.Α.Τ. στο Υπουργείο Εσωτερικών, γιατί επιφέρει πλήρη διάσπαση του κρατικού ελεγκτικού μηχανισμού, αποδυναμώνοντας ακόμη περισσότερο την πραγματοποίηση των σχετικών ελέγχων, με κορυφαίο και κρίσιμο παράδειγμα αυτό των ελέγχων των ζωοανθρωπονόσων. Επισημαίνουμε ότι η μεταφορά αυτή δεν έλαβε υπόψη τη σχετική ισχύουσα Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία για την αντιμετώπιση και την πρόληψη ζωοανθρωπονόσων όπως η λύσσα, η λεισμανίαση κ.α. και αγνοεί τον Ε.Κ. 429/2016, τόσο στους ορισμούς που θέτει για τα ζώα συντροφιάς όσο και στο ότι η Αρμόδια Αρχή εφαρμογής του, σύμφωνα με την παρούσα οργάνωση του ελληνικού κράτους, είναι η Κτηνιατρική Υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. 2) Όσον αφορά την τήρηση του Εθνικού Μητρώου Ζ.Σ. στο Υπουργείο Εσωτερικών, ήταν ακατανόητη η μεταφορά ενός τόσο σημαντικού ψηφιακού εργαλείου σε ένα Υπουργείο, το οποίο εκ της φύσης του δεν μπορεί να αξιολογήσει την πορεία της διαρκούς ενημέρωσης του Μητρώου, να αξιοποιήσει τα δεδομένα του, να αναγνωρίσει έγκαιρα την ανάγκη βελτίωσής του κ.ο.κ. Η μεταφορά της εν λόγω βάσης δεδομένων και η προσπάθεια να αναχθεί η πλήρης καταγραφή των δεσποζόμενων Ζ.Σ. και των ιδιοκτητών τους σε ένα καθαρά τεχνικό θέμα, όπου μια, άσχετη επιστημονικά, διοικητική γραφειοκρατία θα επιτηρεί και θα κατευθύνει την κατανομή των σχετικών κονδυλίων, παραβλέπει και υποβιβάζει τις προεκτάσεις και τις συνέπειες που έχει το θέμα αυτό στη Δημόσια Υγεία. Η λειτουργία της εν λόγω βάσης εδώ και δυο εβδομάδες και τα προβλήματα που έχει προκαλέσει στη λειτουργία των κτηνιατρικών Μικρών Ζώων επιβεβαιώνει (δυστυχώς) τη θέση που είχε το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. κατά την διαβούλευση του νόμου. Όσον αφορά τη μεταφορά σημαντικών αρμοδιοτήτων που έχουν να κάνουν με την προστασία, ευζωία και διαχείριση των δεσποζόμενων και αδέσποτων Ζ.Σ. από τους Δήμους σε φιλοζωικές οργανώσεις, Μ.Κ.Ο. και Ν.Π.Ι.Δ., ιδιαίτερα δε όσον αφορά την εμπλοκή Ν.Π.Ι.Δ. και Μ.Κ.Ο. στην υπογραφή συμβάσεων με τους δήμους για την ανάληψη των προγραμμάτων διαχείρισης των αδέσποτων, επισημαίνουμε ότι τίθενται πολλά ζητήματα ασυμβατότητας μιας τέτοιας ρύθμισης με τους υπάρχοντες ενωσιακούς κανονισμούς περί δημοσίων συμβάσεων. Δεν υπάρχει καμία διαδικασία λειτουργίας και ελέγχου για όλες αυτές τις Μ.Κ.Ο. που θα διαχειριστούν δημόσιους πόρους (κονδύλια και δομές) και θα γίνουν εργοδότες των ιδιωτών - κτηνίατρων χωρίς κανέναν έλεγχο (συνθήκες εργασίας, αμοιβές, κ.ο.κ.).».

Όμως, η Κυβέρνηση αποφάσισε να σπαταλήσει εκατομμύρια ευρώ για τη δημιουργία από το μηδέν νέου Μητρώου Ζώων Συντροφιάς, ενώ υπήρχε ήδη στο ΥΠΑΑΤ και το οποίο ήταν πλήρως λειτουργικό. Το ενέταξε μάλιστα, στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0.

Επειδή η διαχείριση του δημόσιου χρήματος οφείλει να χαρακτηρίζεται από διαφάνεια και λογοδοσία, οι οποίες απουσιάζουν από τη λειτουργία της Κυβέρνησης,

Επειδή η Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) ακολουθούσε τα πρότυπα της διαδικτυακής βάσης της Γαλλίας (i-cad), η οποία παρουσιάστηκε ως πρότυπη εθνική βάση στη Ε.Ε, κατατάσσοντας τη χώρα μας στις 12 χώρες της ΕΕ που έχουν κεντρική βάση δεδομένων για τα ζώα συντροφιάς.

Κατόπιν τούτων ερωτώνται οι κ. Υπουργοί:

1. Ποιοι ήταν οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος υπαγόρευσαν την δημιουργία από το μηδέν διαδικτυακής ηλεκτρονικής βάσης σήμανσης και καταγραφής σκύλων και γατών και των ιδιοκτητών τους, με την ονομασία «Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ)» σύμφωνα με τον ν.4830/2021;
2. Ποιο είναι το συνολικό κόστος της δημιουργίας του «Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ)»;
3. Ποιο ήταν το συνολικό κόστος της δημιουργίας της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Μιλένα Αποστολάκη